

Cauza C-18/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

16 ianuarie 2020

Instanța de trimitere:

Verwaltungsgerichtshof (Austria)

Data deciziei de trimitere:

18 decembrie 2019

Recurent:

XY

Autoritate intimată:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

Obiectul procedurii principale

Dreptul de azil – Elemente sau date noi – Sfera de aplicare – Reluarea procedurii – Transpunerea necorespunzătoare a directivei

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea Directivei 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (JO 2013. L 180, p. 60, denumită în continuare de asemenea „Directiva privind procedurile”), articolul 267 TFUE

Întrebările preliminare

1. Expresiile „elemente sau date noi” care „au apărut sau au fost prezentate de către solicitant”, cuprinse la articolul 40 alineatul (2) alineatul (3) din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare)

(denumită în continuare „Directiva privind procedurile”), includ și împrejurările deja existente înainte de încheierea definitivă a procedurii de azil anterioare?

În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare:

2. În cazul în care apar fapte sau elemente de probă noi, care nu au putut fi invocate în cadrul procedurii anterioare din motive care nu pot fi imputate străinului, este suficient ca unui solicitant de azil să i se permită reluarea unei proceduri anterioare care a fost încheiată cu pronunțarea unei decizii definitive?

3. În cazul în care, din culpa sa, solicitantul de azil nu a prezentat deja în cursul procedurii anterioare de azil argumentele referitoare la motivele noi invocate, autoritatea publică poate respinge examinarea pe fond a unei cereri ulterioare în temeiul unei norme naționale care stabilește un principiu general aplicabil în cadrul procedurii administrative, deși, în lipsa adoptării unor dispoziții speciale, statul membru nu a transpus corespunzător dispozițiile prevăzute la articolul 40 alineatele (2) și (3) din Directiva privind procedurile și, ca urmare a acestei împrejurări, nu a făcut uz în mod expres de posibilitatea acordată prin articolul 40 alineatul (4) din Directiva privind procedurile, de a prevedea o derogare de la examinarea pe fond a cererii ulterioare?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare) (JO 2013, L 180, p. 60, denumită în continuare „Directiva privind procedurile”) – considerentul (36), articolele 1, 2, 33 și 40

Dispozițiile naționale invocate

Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz (Legea generală privind contenciosul administrativ, denumită în continuare „AVG”): articolele 68 și 69;

Verwaltungsgerichtsverfahrensgesetz (Legea privind procedura în fața instanțelor de contencios administrativ, denumită în continuare „VwGVG”): articolul 32;

Asylgesetz 2005 (Legea privind azilul din 2005, denumită în continuare „AsylG 2005”): articolele 2, 3, 8, 10, 57 și 75;

Fremdenpolizeigesetz 2005 (Legea privind poliția pentru străini din 2005, denumită în continuare „FPG”): articolele 52 și 55;

Gesetz über das Verfahren vor dem Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Legea privind procedura în fața Oficiului Federal pentru Străini și Azil, denumită în continuare „BFA-VG”): articolul 9

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Recurentul XY, născut în anul 1990, este originar din Irak. După intrarea sa ilegală pe teritoriul Austriei la 18 iulie 2015, acesta a depus o cerere de protecție internațională în temeiul AsylG 2005. În cadrul primului interviu efectuat de către un organ al serviciului de siguranță publică, acesta a menționat că este șiiit. A declarat că milițiile șiiite i-au cerut să lupte în serviciul lor. Însă acesta nu ar fi dorit să lupte, nici să ucidă alte persoane sau să fie el însuși ucis. În plus, situația din Irak ar fi una foarte precară; în statul respectiv, ar predomina războiul. În continuare, XY a subliniat că acesta ar fi fost „unicul motiv al migrației” sale.
- 2 Prin scrisoarea din 23 martie 2016, XY a solicitat audierea sa în procedura de azil și a arătat, referindu-se la documente prezentate simultan, că fusese plasat în arest preventiv timp de cinci luni în țara sa de origine. I s-ar fi adus acuzația de participare la infracțiuni. În plus, acesta a arătat că, în cursul anului 2008, a suferit o rană prin împușcare.
- 3 La 30 mai 2017, XY a fost audiat de Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Oficiul Federal pentru Străini și Azil, Austria). Acesta a declarat că este celibatar și că nu are copii. Ar fi fost născut în Bagdad și ar fi locuit întotdeauna în acel oraș. Tatăl său, precum și frații și surorile sale ar fi locuit de asemenea în Bagdad; mama sa ar fi fost deja decedată. XY ar fi locuit la tatăl său și la frații și la surorile sale.
- 4 Ca justificare pentru părăsirea țării sale de origine, XY ar fi declarat că el și tatăl său erau șiiți, în timp ce mama sa și rudele acesteia erau suniți. Printre rudele mamei, ar fi existat „anumite persoane” care făceau parte din grupări radicale. Aceste persoane ar fi amenințat că vor elimina întreaga familie, dacă XY „spune vreun lucru despre ei”.
- 5 XY a fost interviuat în mai multe rânduri de Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Oficiul Federal pentru Străini și Azil), dacă a menționat toate motivele fugii sale, acesta răspunzând de fiecare dată afirmativ.
- 6 După administrarea unor probe suplimentare, Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Oficiul Federal pentru Străini și Azil) a respins cererea lui XY prin decizia din 29 ianuarie 2018, atât în ceea ce privește acordarea dreptului de azil în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din AsylG 2005, cât și în ceea ce privește acordarea statutului de protecție subsidiară în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din AsylG 2005. Pe de altă parte, lui XY nu i s-a eliberat un permis de ședere în temeiul articolului 57 din AsylG 2005, împotriva sa a fost adoptată o decizie de returnare [care se întemeie pe dispozițiile articolului 52 alineatul (2) punctul 2 din FPG, ale articolului 10 alineatul (1) punctul 3 din AsylG 2005 și ale articolului 9 din BFA-VG], stabilindu-se totodată, în conformitate cu articolul 52 alineatul (9) din FPG, că îndepărtarea sa în Irak era admisibilă. În conformitate cu articolul 55 alineatele (1)-(3) din FPG, autoritatea a stabilit, în ceea ce privește plecarea

- voluntară, un termen de 14 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei de returnare.
- 7 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl și-a întemeiat decizia pe faptul că argumentația lui XY era lipsită de credibilitate. Astfel, aceasta ar fi fost contradictorie, ilogică și ar conține diverse neconcordanțe.
 - 8 XY a atacat decizia Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Oficiul Federal pentru Străini și Azil) la Bundesverwaltungsgericht (Tribunalul Administrativ Federal, denumit în continuare „Bundesverwaltungsgericht”), contestând aprecierea probelor efectuată de Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl. Bundesverwaltungsgericht a organizat o ședință la 23 iulie 2018.
 - 9 Nici în acțiunea formulată de el, nici în ședința în fața Bundesverwaltungsgericht, XY nu a indicat noi motive pentru fuga sa.
 - 10 Prin hotărârea din 27 iulie 2018, Bundesverwaltungsgericht a respins acțiunea recurentului ca neîntemeiată.
 - 11 La 4 decembrie 2018, XY a introdus o nouă cerere de protecție internațională (denumită în continuare și „cerere ulterioară”). În cadrul acesteia, el a indicat, ca nou motiv pentru fuga sa, faptul că ar fi fost homosexual de-a lungul întregii sale vieți. Prin urmare, în Irak ar trebui să se teamă pentru viața sa. El ar fi ascuns acest motiv cu ocazia depunerii primei sale cereri de azil, întrucât nu știa că în Austria îi era permis să trăiască fără să își ascundă homosexualitatea. Ar fi luat cunoștință de acest fapt abia în iunie 2018.
 - 12 Prin decizia din 28 ianuarie 2019, Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Oficiul Federal pentru Străini și Azil) a respins cererea ulterioară, atât în ceea ce privește acordarea dreptului de azil, cât și în ceea ce privește acordarea statutului de protecție subsidiară, în conformitate cu articolul 68 alineatul (1) din AVG, invocând motivul autorității lucrului judecat. Pe de altă parte, lui XY nu i s-a eliberat un permis de ședere în temeiul articolului 57 din AsylG 2005, împotriva sa a fost pronunțată o decizie de returnare [care se întemeia pe dispozițiile articolului 52 alineatul (2) punctul 2 din FPG, ale articolului 10 alineatul (1) punctul 3 din AsylG 2005 și ale articolului 9 din BFA-VG] și o interdicție de intrare pe teritoriu pe o durată determinată de doi ani, conform articolului 53 alineatul (1) punctul 2 din FPG și s-a constatat, conform articolului 52 alineatul (9) din FPG, că îndepărtarea sa în Irak este admisibilă. Nu a fost acordat un termen pentru plecarea voluntară, în temeiul articolului 55 alineatul (1a) din FPG.
 - 13 XY a atacat la Bundesverwaltungsgericht decizia Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Oficiul Federal pentru Străini și Azil).
 - 14 Prin hotărârea din 18 martie 2019, Bundesverwaltungsgericht a admis acțiunea, în măsura în care era îndreptată împotriva adoptării interdicției de intrare pe teritoriu. În rest, Tribunalul a respins acțiunea ca neîntemeiată.

- 15 În aceste condiții, XY a formulat recurs împotriva acestei hotărâri la Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă, Austria, denumită în continuare „Verwaltungsgerichtshof”). În cadrul acestui recurs este formulată prezenta cerere de decizie preliminară.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 16 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Oficiul Federal pentru Străini și Azil) și-a întemeiat respingerea cererii ulterioare pe lipsa de credibilitate a noului motiv de migrație invocat. Întrucât situația relevantă nu s-ar fi modificat, autoritatea de lucru judecat a deciziei pronunțate în cadrul primei proceduri de azil s-ar opune pronunțării unei noi decizii pe fond cu privire la cererea ulterioară. În consecință, cererea ulterioară ar trebui respinsă în temeiul autorității lucrului judecat (*res iudicata*).
- 17 Bundesverwaltungsgericht a urmat, în esență, acest punct de vedere.
- 18 XY arată că nu homosexualitatea sa reprezintă o situație nouă, ci capacitatea acestuia de a o exprima în cadrul noii cereri. Argumentul său potrivit căruia nu ar fi fost în măsură să facă acest lucru decât în urma „inițiativei sale de dezvăluire [coming out]” ar fi, „în orice caz”, credibil, întrucât acest fapt ar fi conform cu experiența generală de viață. Însă, chiar dacă argumentul său privind homosexualitatea nu ar mai fi admisibil în temeiul dreptului austriac, acesta ar fi, în orice caz, admisibil în temeiul Directivei 2013/32. În plus, Bundesverwaltungsgericht ar fi trebuit să țină seama, în orice caz, de homosexualitatea sa atunci când a apreciat dacă există o interdicție de returnare.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 19 În speță, este în discuție, în esență – și în cadrul **primei întrebări** – modul în care trebuie interpretată formularea „au apărut sau au fost prezentate de către solicitant elemente sau date noi”, conținută la articolul 40 alineatul (2) și alineatul (3) din Directiva 2013/32. Problema care se ridică este aceea dacă prin această formulare trebuie să se înțeleagă și împrejurările care existau înainte de a interveni autoritatea de lucru judecat a deciziei privind prima cerere de protecție internațională.
- 20 Modul de redactare deschis și structura sistematică pledează în favoarea acestei interpretări. Cu toate acestea, o astfel de interpretare este contrară principiului autorității lucrului judecat (*res iudicata*), menționat în considerentul (36) al Directivei 2013/32, cel puțin în cazul în care se are în vedere interpretarea austriacă a acestui principiu. Este, așadar, posibil ca acest principiu să trebuiască să fie interpretat diferit în ceea ce privește Directiva 2013/32.
- 21 În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, instanța de trimitere solicită, prin intermediul celei de **a doua întrebări**, să se stabilească dacă potrivit

Directivei 2013/32 este suficient ca solicitantul de azil să aibă posibilitatea de a redeschide procedura anterioară sau dacă este necesar să se deschidă o nouă procedură cu privire la cererea ulterioară.

- 22 Posibile ar fi ambele ipoteze. În favoarea primei ipoteze pledează importanța instituției juridice a autorității de lucru judecat, care rezultă din considerentul (36) al Directivei 2013/32. În favoarea celei de a doua ipoteze pledează modul de redactare a articolului 40 alineatul (3), potrivit căruia, în cazul prezentării unor elemente sau date noi, „cererea este examinată în continuare în conformitate cu capitolul II”.
- 23 De asemenea, în ipoteza unui răspuns afirmativ la prima întrebare, instanța de trimitere solicită, prin intermediul celei de **a treia întrebări**, să se stabilească dacă unui solicitant de azil căruia îi este imputabilă neinvocarea noilor motive în cadrul primei proceduri i se poate refuza examinarea pe fond a cererii ulterioare, deși articolul 40 din Directiva 2013/32 nu a fost transpus corect.
- 24 În acest context, este necesar să se stabilească dacă, în transpunerea articolului 40 alineatul (4) din Directiva 2013/32, statele membre trebuie să prevadă o derogare *expresă* de la examinarea pe fond a cererilor ulterioare sau dacă dreptul național poate primi o interpretare conformă cu dreptul Uniunii.